

Datortomografi colon-tjocktarm

Gäller för: Region Kronoberg

Utförs på: Röntgenenheten Ljungby, Röntgenenheten Växjö

Faktaägare 2: Sofia Cegrell Jonsson, sektionsansvarig läkare gastro

Metod

Koloskopi är vanligtvis förstahandsmetod vid misstanke om kolorektal sjukdom men CT colon är i flera fall ett lämpligt alternativ. CT colon medger även bedömning av övriga bukorgan. Konventionell colonröntgen utförs numera endast i undantagsfall. Om patienten uppfyller kriterier för SVF är det koloskopi som skall göras, se länk nedan.

Länk: <http://www.cancercentrum.se/samverkan/cancerdiagnoser/tjocktarm-andtarm-och-anal/tjock--och-andtarm/vardeforlopp-tarm/gallande-vardeforlopp/>

Om kontraindikation ej föreligger ges Buscopan® intravenöst för att tarmen skall slappna av.

Tjocktarmen fylls med koldioxid med hjälp av en tryckstyrd pump. (Koldioxid resorberas snabbt från tarmen vilket ger patienten mindre obehag efteråt än om man använder luft.) Undersökningen utförs med ballongpip i rektum varför nedre ändtarmen inte kan bedömas.

Indikation

Vid misstanke om kolorektal sjukdom där även övriga buken önskas bedömas.
Vid inkomplett koloskopi. Kontroll efter divertikulit.

Remissinformation

Remissen ska innehålla uppgift om genomförd rektoskopi, F-Hb, S-kreatinin, ev. diabetes, hjärt- el njursvikt

Patientförberedelser

För att undersökningen ska bli bra måste tarmen vara fri från tarm innehåll. Följ därför nedanstående förberedelser noga.

I kallelsebrevet skall medfölja två dospåsar CitraFleet (laxermedel) och en flaska Omnipaque (kontrastmedel).

CitraFleet är ett pulver som luktar och smakar citron. När pulvret löses i vatten och dricks sköljer det ur och rengör tarmarna. Var beredd på täta och lösa tarmtömningar. CitraFleet framkallar normalt tarmtömning efter 3-4 timmar men kan starta tidigare. Effekten kan pågå i flera timmar, så du bör ha nära till toalett. För att CitraFleet ska fungera måste du även dricka minst 3 liter klar dryck. Detta är mycket viktigt! **Klar dryck** = Vatten, saft, juice utan fruktkött, sportdryck, läsk, te, svart kaffe (utan grädde eller mjölk), buljong eller klara soppor.

Omnipaque är ett kontrastmedel som ska blandas med 500 ml vatten och intas middag och kväll dagen före undersökningen. (200 + 300 ml).

Har du diabetes och har funderingar inför laxeringen bör du rådgöra med din diabetessköterska.

Har du grav hjärt- eller njursvikt som medför att du ordinerats begränsat intag av vätska bör du kontakta din ordinarie läkare.

Om du tar järntabletter (t.ex. Duroferon) slutar du med dessa 7 dagar innan undersökningen.

Övrig medicin tas som vanligt.

Anvisningar – tarmrengöring

För att underlätta tarmrengöringen bör du i möjligaste mån äta fiberfattig kost tre dagar före undersökningen. Exempel på fiberfattig kost är vitt bröd, cornflakes, kokt kött, kokt fisk, kyckling, kokt potatis, ris och flytande kost. Ät inte linfrö, müsli, nötter, grovt bröd eller frukt/grönsaker med kärnor. Dagen före undersökningen tillåts efter en lätt frukost endast flytande kost med klar dryck.

Dagen före undersökningen

- **Kl. 07.00-09.00.** Du kan äta en lätt frukost bestående av en skiva vitt bröd + ett kokt ägg. Te, kaffe eller annan **klar dryck** t ex vatten, saft, juice utan fruktkött, sportdryck eller buljong. Du får inte dricka mjölkprodukter.

- Du får efter detta inte äta något fram till undersökningen utan endast dricka **klar dryck**. Drick rikligt med klar dryck under förmiddagen. Tänk på att få i dig dryck med både socker och salt.

- **Kl. 12.00.** Blanda Omnipaque (bifogad kontrastflaska) med 500 ml vatten. Rör om och drick 200 ml. Spara resten då det skall intas senare på kvällen.
- **Kl. 14.00-15.00.** Ta den första dosen CitraFleet. Blanda en dospåse med 1,5 dl vatten. Rör om ordentligt. Det kan bli en reaktion så lösningen blir varm, låt den då svalna och drick sedan allt på en gång. Drick därefter 2 glas klar dryck.

- Drick sedan minst ett glas klar dryck varje timme, gärna mer.
- **Kl. 20.00-21.00.** Ta den andra dosen CitraFleet. Gör på samma sätt som tidigare. Drick därefter 2 glas klar dryck.

- Under kvällen ska du dricka ytterligare minst 1 liter klar dryck. Ju mer du dricker desto renare blir tarmen.
- Drick under kvällen även upp resten av den sparade kontrastvätskan, 300 ml.

Undersökningsdagen

- På undersökningsdagen ska du fortsätta dricka minst ett glas klar dryck varje timme.
- Efter undersökningen kan du äta som vanligt.

Eftervård

Extra dryck närmsta dagarna efter undersökningen.

Uppföljning

Rutinen följs upp vartannat år eller vid behov.

Dokumentförteckning

Antal exemplar		Dokumentets placering
1	Elektroniskt	Region Kronobergs server, Platina
1	Kopia	
1	Kopia	

Revisionshistorik

Revisionsnr	Datum	Förändring